

АКТ

лісопатологічного обстеження насаджень ДП «Пулинський лісгосп АПК»
ЖОКАП «Житомироблагроліс» на предмет доцільності призначення вибіркових
санітарних рубок на 2025 рік

12.05.2025

селище Пулини

На пропозицію Дочірнє підприємство «Пулинський лісгосп АПК» (далі – ДП «Пулинський лісгосп АПК») Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс» Житомирської обласної ради (далі - ЖОКАП «Житомироблагроліс»), лист № 266 від 25.05.2025 року згідно з п.п.3,4,5,13 Санітарних правил в лісах України затверджених Постановою КМУ від 27.05.1995 року за № 555, комісією в складі: Провідного інженера-лісопатологів державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Віталія РИЖУКА, головного лісничого ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» Романа ЯРОШЕНКА, лісничого Черняхівського лісництва Максима СОБЕЦЬКОГО, лісничого Житомирського лісництва Богдана ОПАНАСЮКА, лісничого Хорошівського лісництва Юрія СОРОКИ, лісничого Курненського лісництва Володимира ДАВИДЮКА, лісничого Пулинського лісництва Максима ДОБЖАНСЬКОГО проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» щодо доцільності призначення вибіркових санітарних рубок (далі – ВСР) на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісівнаведений нижче за показниками базового лісовпорядкування 2012 та 2013 року.

Обстежено наступні ділянки:

Номер кварталу	Номер виділу	Плошавиділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа, можлива для ВСР, га	Коротка таксаційна характеристика насадженьвідповідно до матеріалівлісовпорядкування							Категоріязахисності	Причини призначеннязаходів	Орієнтовний запас деревини, опіліягас	
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середнявисота, метрів	середнійдіаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар				
Житомирськелісництво															
1	3	6,7		6,7	7ВЛЧЗБП	45	0,60	2	18	20	170	2	променистий трутовик	20	
7	3	17,5	(1)	10.0	10СЗ	85	0,70	2	24	30	350	2	великий та малий сосновілубоїди	20	
16	11	1,0		1,0	8СЗЗБП	50	0,70	1	18	18	220	2	променистий трутовик	20	
16	14	0,6		0,6	10СЗ	55	0.70	1А	22	26	330	2	великий та малий соснові лубоїди	25	
19	2	1,5		1,5	10СЗ	90	0.60	2	24	32	310	2	великий та малийс основі лубоїди	10	
30	34	14,0		14,0	10СЗ+БП	43	0.80	1	16	16	230	2	великий та малий соснові лубоїди	15	

30	43	1,7		1,7	10СЗ	41	0,80	1	16	18	230	2	великий та малий соснові лубоїди	15
40	15	2,6		2,6	10СЗ+БП	68	0,70	1	22	26	320	2	великий та малий соснові лубоїди	10
43	28	1,9		1,9	5ВЛЧ4ОС1БП+ДЗ	40	0,80	2	16	16	190	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
43	29	0,2		0,2	10СЗ	58	0,70	2	17	20	220	3	великий та малий соснові лубоїди	15
43	33	0,7		0,7	10СЗ	58	0,70	2	17	20	220	3	великий та малий соснові лубоїди	15
43	34	2,9		2,9	3ВЛЧ3ОС2БП2СЗ	30	0,60	3	12	12	100	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	10
43	36	1,1		1,1	6БП3ОС(45)1Сз+ОС	45	0,70	2	17	18	160	3	променистий трутовик	15
43	38	1,0		1,0	7ВЛЧ2БП1СЗ	45	0,70	3	15	16	130	2	великий та малий соснові лубоїди	15
47	1	10,0		10,0	10СЗ	42	0,80	2	14	14	200	4	великий та малий соснові лубоїди	15
47	19	1,3		1,3	6ВЛЧ3ОС1БП	50	0,70	3	16	16	160	4	променистий трутовик	20
67	4	2,7		2,7	9ВЛЧ1БП	55	0,70	2	19	20	180	4	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	25
73	18	65,0	(3)	3,2	10СЗ+БП	62	0,70	1	22	24	310	4	великий та малий соснові лубоїди	20
Разом		132,4		63,1										

Черняхівське лісництво

2	1	4,5		4,5	10ВЛЧ+БП	55	0,6	1	24	26	250	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
3	44	2,2		2,2	7БП3ВЛЧ	55	0,7	1	23	28	210	3	променистий трутовик	20
3	45	5,6		5,6	6ВЛЧ(60)2ВЛЧ(30)2БП	60	0,7	2	22	26	230	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	20
9	46	1,9		1,9	5ВЛЧ(40)3ВЛЧ(60)2ЛПД	40	0,70	1А	21	22	230	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	20
9	47	1,2		1,2	7ВЛЧ(40)3ВЛЧ(60)	40	0,70	1А	21	22	230	3	променистий трутовик	20
16	7	3,3		3,3	8БП2ОС+ЯЗ+ГЗ	50	0,80	1А	24	24	260	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	20
16	11	8,8	(2)	5,8	6БП4ОС+ЯЗ+ГЗ	70	0,60	1	26	32	250	3	великий та малий соснові лубоїди	15
38	6	13,7	(2)	7,4	6ВЛЧ(55)2ВЛЧ(30)2ОС	55	0,60	2	20	24	170	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	10
40	2	19,5	(3)	15,0	7ВЛЧ3БП	55	0,70	2	20	22	210	2	променистий трутовик	10
40	7	7,2		7,2	10ВЛЧ	30	0,70	2	14	16	110	2	променистий трутовик	10
Разом		60,7		58,1										

Хорошівське лісництво

2	80	3,4		3,4	8ВЛЧ2БП	45	0,7	2	19	18	190	4	променистий трутовик	15
5	12	3,8		3,8	8БП1ВЛЧ1ОС	60	0,7	2	23	28	230	4	променистий трутовик	20

5	14	11,0		11,0	9С31БП	70	0,6	1	25	32	310	4	великий та малий соснові лубоїди	20
11	34	13,5		13,5	7ВЛЧ3БП	30	0,5	3	11	12	50	3	променистий трутовик	10
11	33	7,5		7,5	6БП4ВЛЧ	30	0,7	1А	15	18	120	3	променистий трутовик	10
16	36	2,3		2,3	8С32БП	50	0,7	2	16	26	180	4	великий та малий соснові лубоїди	15
17	29	2,9		2,9	10С3	50	0,8	1А	22	26	350	4	великий та малий соснові лубоїди	10
17	30	2,3		2,3	10С3	59	0,8	1А	23	26	370	4	великий та малий соснові лубоїди	10
18	7	4,5		4,5	10С3+БП+ВЛЧ	57	0,8	1А	22	28	350	3	великий та малий соснові лубоїди	15
23	49	2,9		2,9	10ВЛЧ+ОС+С3	60	0,8	2	23	24	300	4	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовийрогохвіст	10
23	28	12,8		12,8	8ВЛЧ1БП1ОС	50	0,7	1	21	28	240	4	променистий трутовик	15
27	29	2,3		2,3	9ВЛЧ1БП	35	0,7	2	15	16	140	4	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	30
33	12	4,5		4,5	5ВЛЧ4БП1В3Ш	50	0,7	2	19	22	200	3	несправжній трутовик та східчастий рак	10
37	9	4,0		4,0	8ВЛЧ2БП	40	0,8	2	18	20	180	3	стовбуровішкідники	10
44	7	3,2		3,2	10ВЛЧ	50	0,5	2	18	24	120	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовийрогохвіст	15
44	8	2,4		2,4	10ВЛЧ	30	0,5	1	16	30	100	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовийрогохвіст	15
54	26	10,0		10,0	5Г33ОС2БП+ВЛЧ	55	0,7	3	16	12	150	3	променистий трутовик	10
62	39	6,7		6,7	10С3+СБ+БП	48	0,9	1А	20	22	360	4	великий та малий соснові лубоїди	15
62	44	4,7		4,7	10С3+БП	48	0,8	1	19	20	300	4	великий та малийсосновілубоїди	15
74	20	2,5		2,5	6БП4ВЛЧ	50	0,6	2	20	24	140	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	10
74	21	3,5		3,5	10БП+ВЛЧ	50	0,7	2	20	20	170	3	променистий трутовик	10
74	22	19,1		19,1	8ВЛЧ2БП	50	0,7	2	18	22	180	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	10
76	12	4,5		4,5	7БП3ВЛЧ	30	0,7	2	15	22	120	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовийрогохвіст	15
82	10	6,4		6,4	8ВЛЧ2БП+ОС	55	0,8	1	23	26	280	3	променистий трутовик	10
101	27	3,9		3,9	10ВЛЧ	40	0,7	1А	21	24	210	4	променистий трутовик	10
		144. 6		144. 6										
Курненське лісництво														
14	2	2,7		2,7	8С32БП+ВЛЧ+ОС	32	0,9	1Б	17	18	260	4	великий та малий соснові лубоїди	10
49	42	2,4		2,4	8С32БП	42	0,8	2	15	16	210	4	великий та малий соснові лубоїди	15
49	54	12,0		12,0	7С33БП	32	0,7	2	12	14	120	4	великий та малий соснові лубоїди	15

49	55	4,0		4,0	10С3+ДЗ	70	0,7	1	23	30	340	4	великий та малий соснові лубоїди	10
54	28	19,9	2	16,3	5Я34ОС1ГЗ+ДЗ+БП+ВЛЧ	65	0,7	1А	26	28	300	4	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	10
70	25	2,3		2,3	8ВЛЧ2БП	45	0,8	2	18	20	180	4	променистий трутовик	10
70	29	4,4		4,4	7БПЗВЛЧ+ДЗ+ОС	60	0,8	1	24	26	260	3	променистий трутовик	15
70	32	2,6		2,6	8ВЛЧ2БП	45	0,8	2	19	20	210	3	променистий трутовик	10
70	42	9,4		9,4	10ВЛЧ+БП+ОС	55	0,7	2	22	26	260	3	променистий трутовик	10
86	7	2,0		2,0	10С3	55	0,8	1	21	24	340	4	великий та малий соснові лубоїди	10
86	8	1,6		1,6	10С3	55	0,8	1	20	24	320	4	великий та малий соснові лубоїди	15
86	9	0,9		0,9	9С31БП	44	0,8	1	18	20	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
86	37	0,6		0,6	8С32БП	40	0,7	1А	20	18	220	4	великий та малий соснові лубоїди	10
87	14	1,2		1,2	6С34БП+ОС	30	0,9	3	9	10	100	4	великий та малий соснові лубоїди	10
87	15	10,1		10,1	5С34БП1ОС+ДЗ+ВЛЧ	50	0,8	1	20	20	270	4	великий та малий соснові лубоїди	15
88	1	4,0		4,0	10С3+БП	60	0,7	1А	23	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди	10
88	19	0,9		0,9	9С31БП	40	0,8	1А	18	20	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
88	23	1,9		1,9	10С3+ДЗ+БП	70	0,7	1	24	28	360	4	великий та малий соснові лубоїди	15
89	12	1,4		1,4	8ВЛЧ2БП+С3+ОС	50	0,7	1	21	22	220	4	променистий трутовик	15
89	15	1,7		1,7	5С33БП1Д31ОС+КЛГ	70	0,7	1	25	32	310	4	великий та малий соснові лубоїди	10
89	16	3,0		3,0	5ВЛЧ3БП2С3+ДЗ+ОС	60	0,7	2	23	24	260	4	променистий трутовик	15
92	2	1,2		1,2	4Я32Д32БП1С31ЛПД+ОС	60	0,7	1А	25	26	260	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
92	13	1,6		1,6	4С33ВЛЧ2БП1Д3	65	0,7	1	24	28	270	4	великий та малий соснові лубоїди	10
Разом		91,8		88,2										
Пулинське лісництво														
5	16	15		15	4Д34ОС2БП+ВЛЧ	75	0,7	1	23	28	270	3	дубовий трутовик, златки дубова, бронзова, вузькотіла та зелена, дубовий заболонник	20
9	4	6,2		6,2	6ВЛЧ3БП1ГЗ	60	0,6	1А	23	26	205	4	променистий трутовик	20
9	24	4,6		4,6	8БП2ВЛЧ+ДЗ+ГЗ	60	0,8	1А	25	28	270	4	променистий трутовик	15
17	16	2,0		2,0	4ВЛЧ4БП2ОС	45	0,7	1	21	24	230	3	променистий трутовик	15
18	24	0,9		0,9	7Г31БП1Я31ВЛЧ	50	0,8	1	19	20	210	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
18	25	1,1		1,1	5ВЛЧ3Я31Г31БП+ДЗ	50	0,7	1А	22	24	225	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
18	38	2,5		2,5	9ВЛЧ1Я3+БП	60	0,7	1	24	28	315	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	20
18	40	2,2		2,2	7ВЛЧ2БП1Я3	55	0,6	1	23	26	235	3	променистий трутовик	15
20	5	3,8		3,8	4БП4ОС1Д31ВЛЧ	60	0,6	1	25	28	270	3	променистий трутовик	20
20	7	1,6		1,6	4ВЛЧ4БП1Д31ОС	55	0,6	1	21	24	190	3	променистий трутовик	20
20	8	1,6		1,6	7БП3ОС+ДЗ+ВЛЧ	60	0,6	1	25	28	235	3	променистий трутовик	20

27	15	2,5		2,5	5ВЛЧ5БП	50	0,8	1	22	24	280	3	халаровий рак, ясеневий лубоїд	15
27	7	18,4	2	15,4	4БПЗОС2ВЛЧ1ДЗ	60	0,7	2	22	26	250	3	променистий трутовик	20
27	36	7,1		7,1	4ВЛЧ3ОС3БП+ДЗ	60	0,7	2	23	26	280	4	променистий трутовик	20
29	26	0,9		0,9	8ОС1ВЛЧ1БП+ДЗ	60	0,6	1	24	28	270	4	невсправжній осиковий трутовик, скрипун осиковий, заболонник струменястий	15
30	21	2,7		2,7	3ДЗ2Г3БП2КЛГ1ВЛЧ+О С	60	0,6	1	21	26	180	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
30	25	5,4	2	2,4	4ВЛЧ4Бп1Яз1Ос+Дз+Гз+К лг	60	0,6	2	23	26	200	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	15
32	45	3,4		3,4	8БП2ВЛЧ+ОС	55	0,6	1А	22	24	180	3	бактеріальна водянка, березова губка, несправжній трутовик, березовий заболонник, березовий рогохвіст	20
39	3	3,3		3,3	10ВЛЧ	45	0,7	2	18	20	170	3	променистий трутовик	15
79	10	1,9		1,9	5ВЛЧ3ОС2БП+ДЗ+ЯЗ	50	0,6	1А	22	24	230	4	променистий трутовик	20
79	12	1,8		1,8	4ВЛЧ2ДЗ2БП2ОС	50	0,6	1А	22	24	210	4	променистий трутовик	20
Разом		88,9		82,9										
Всього		525,6		432,9										

Результат обстеження

При обстеженні насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*). В нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда. Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда. Під проекціями крон на підстилці знайдено від 3 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників.

У дубових насадженнях дерева, що мали підпорядкований стан та недостатню площу живлення для кореневих систем в першу чергу перетворились на висуваючі та сухостійні. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком, що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба та поперечним раком дуба, що охоплює 100% периметра стовбура. Іноді це призводить до зламів стовбурів в місцях ураження. Частина дерев IV – VI категорій біологічного стану має ознаки поточного заселення, або торішнього відпрацювання такими вторинними шкідниками як златки дубова, бронзова, вузькотіла та зелена, дубовий заболонник.

В насадженнях яких зустрічається береза повисла, виявлено погіршення загального стану берези є ураження бактеріальною водянкою (збудник — *Enterobacter nimipressuralis*). про що свідчить зрідженість крон дерев, поява сухих верхівок. На стовбурах уражених дерев спостерігаються здуття різних розмірів і конфігурації та відмирає луб і камбій.

Патологічний процес підсилюється ураженням березовою губкою і заселенням комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник (*Scolytus betulae*) тощо).

В змішаних деревостанах за участі осики спостерігається втрата захисних функцій насаджень, це пов'язано першочергово ураженням дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба є підтвердження цього. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме: заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L); скрипун осиковий великий (*Scolytus multistriatus* Marsch).

Дерева вільхи чорної (*Alnus glutinosa*), що уражені в окоренковій частині стовбурів променистим трутовиком. При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина цілком втрачає свої технічні якості, і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що різко знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується.

В обстежених деревостанах відбувається всихання граба звичайного, безпосередньо у всихаючих дерев граба наявне відшарування кори та помітні ознаки заселення стовбуровими шкідниками грабовий заболонник (*Scolytus carpini* Ratz.), є також ураження несправжнім трутовиком (*Phellinus igniarius*).

Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками та хворобами, переважно поодинокий, інколи груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насаджень не виявлено.

Також у вищевказаних насадженнях спостерігається помітне накопичення загарщеності у вигляді старого лежачого сухостою, старих вітровальних дерев, частин зламаних стовбурів.

Для поліпшення санітарно-лісопатологічного стану насаджень ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» комісія визначає необхідність призначення та проведення ВСР на загальній площі **432,9 га** з інтенсивністю рубки 10-30 м³/га з орієнтовною інтенсивністю.

Відвід дерев та виконання ВСР провести згідно п.п. 6, 12, 14, 17, 23. 26 Санітарних правил в лісах України.

Зазначені ВСР провести згідно п.п. 2, 9, 27 Санітарних правил, у максимально стислі строки їх здійснення, з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Максим ДОБЖАНСЬКИЙ